

REUNIÓ TAULA D'ENTITATS DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

DILLUNS 9 DE FEBRER DE 2026 (Casal Pere Quart)

ASSISTENTS

Sílvia Garcia, Regidora de Drets Civils
Olga Jiménez, Presidència i Serveis a les persones
Genís Ribé (Museu d'Història de Sabadell)
Joan Comasolivas (Museu d'Història de Sabadell)
Paqui García (Bruixes del Nord)
Eulàlia Tatché (Fundació Bosch i Cardellach)
Rosa Ribell (Sabadell per la República)
Rafa Espinosa (CCOO)
Juan Ignacio Valdivieso (CCOO)
Arnau Berenguer (Memorial Lluís Companys)
Jesús Andrés Pico (Poesia a Trenc d'Alba)
Mónica Vitolo (UGT)
Josep M. Arqués (Col·lectiu francmaçó)
Santi Plaza (Tècnic de Memòria Democràtica)

EXCUSATS

Merche Bermúdez (UGT)

1. Repàs programa d'activitats 1r trimestre gener-març 2026

Es presenta el programa de gener a març. En referència a l'acte de commemoració en memòria de les víctimes de l'Holocaust, La regidora Sílvia Garcia demana disculpes pel canvi sobtat d'emplaçament de l'acte, que es va haver de realitzar al saló de plens de l'Ajuntament en comptes de la Plaça Montserrat Roig. Es va intentar apurar al màxim les possibilitats de fer-ho a la Plaça, però les condicions meteorològiques no eren les adequades. .

Activitats que resten:

- Cicle de Cinema, projecció de "Marco" amb l'assistència de Joan Manel Calvo, President d'Amical de Mauthausen, 26 de febrer.
- Sortida a espais del Front del Segre, 14 de març.
- Teatre "Dones Lliures", 20 de març.
- Cicle de Cinema, projecció de "Frontera" (2025, Judith Colell). 25 de març.

També, en el marc de la commemoració del 50è aniversari de la Vaga General del 76, es realitzarà un acte institucional i un itinerari guiat per espais rellevants d'aquests fets, que serà el 4 de març al matí. Es fa conjuntament amb CCOO, amb qui es farà un altre itinerari guiat més ampli al maig.

2. Acte de reparació als represaliats pels judicis sumaríssims i Retirada de plaques amb simbologia franquista.

S'explica que s'ha incorporat una persona, com a tècnica del Museu d'Història, encarregada d'executar aquestes dues accions durant aquest any.

Dades bàsiques: 1.070 encausats, nascuts i/o residents a Sabadell al 1936-1939. De moment 40 familiars localitzats i "confirmats" per l'acte. Ja en coordinació amb la Direcció General de Memòria Democràtica (Generalitat) per gestió de l'acte i elaboració dels documents de reparació jurídica que acrediten la deducció de la nul·litat de ple dret dels judicis segons Llei 11/2017 publicada al DOGC. S'està preparant una crida pública per localitzar familiars (als mitjans de comunicació) i la idea és realitzar l'acte institucional de reparació a finals d'any.

Pel que fa a la retirada de les plaques, hi ha 20 plaques localitzades i confirmades, i es farà un treball de camp per validar la seva ubicació i estat actual i contactar amb les comunitats de veïns.

En relació a l'acte, Juan Ignacio Valdivieso torna a posar sobre la taula que cal, a més, un acte de reconeixement a tots els lluitadors de les diferents èpoques, també del tardofranquisme (TOP). Demanda recolzada per altres membres de la taula. Des de la

part tècnica de l'Ajuntament i per part de la Regidora, es comenta que hi ha la voluntat de realitzar aquest acte, però que tècnicament és difícil organitzar-ho per aquest any. S'acorda realitzar aquest acte al 2027 (aniversari de l'any de la dissolució del TOP), preferentment durant el primer trimestre, ja que no veu adient ajuntar els dos actes en un.

En relació a la memòria a l'espai públic, la Rosa Ribell comenta que van entrar una instància en nom de Sabadell per la República, en la línia de revisió del nomenclàtor en clau de memòria democràtica i feminista. Pregunta si s'ha rebut i si es pensa dur a terme. Es recorda que correspon a la Comissió de Nomenclator valorar aquestes propostes i s'encarrega al membre d'aquesta comissió que també forma part de la taula de memòria, que faci les gestions per esbrinar l'estat d'aquesta petició.

3. Senyalitzacions. Espais de Memòria 2026

Treballant en la proposta per senyalitzar un espai de memòria. Mentrestant, el Ple ha aprovat una moció per la creació d'un espai de memòria vinculat a l'Exili. Moció que interpel·la directament aquesta taula:

ACORD:

Crear un espai de memòria permanent a la ciutat de Sabadell dedicat a totes els exiliats i exiliades de la nostra ciutat.

Emplaçar a la Taula de Memòria Democràtica de la ciutat, que conjuntament amb els experts locals elaborin un llistat complet del nombre d'exiliats locals i treballar per la seva reparació i que tingui la potestat de proposar la millor ubicació per aquest espai de memòria, treballant perquè sigui un espai combinat de monument a l'espai urbà de caràcter interpretatiu i explicatiu.

Garantir que l'espai de memòria tingui un caràcter inclusiu totes les persones demòcrates i antifeixistes que visqueren el tràngol de l'exili en diferents períodes històrics a la nostra ciutat.

Establir un acte institucional anual amb motiu del Dia de l'Exiliat i a la Deportació (5 de febrer) a l'espai on es decideixi ubicar el lloc de memòria.

Informar a les principals entitats dedicades a la recuperació de la memòria democràtica a nivell locals i de país, així com al Memorial Democràtic, dels acords presos en aquesta moció.

4. Inici proposta d'activitats programa 2n trimestre (abril-juny-juliol)

Es posa com a data límit 15 de març per a propostes de les entitats per aquest programa

Propostes ja sobre la taula:

- 26 d'abril, commemoració del bombardeig de Gernica.
- Xerrada: Després dels camps què? Que va passar amb els supervivents catalans després de l'alliberament dels camps nazis?, amb JM Calvo i Maria Coll (cap redacció de Sàpiens).
- Presentació llibre Fidela Renom "Fidela Renom. Republicana, espiritista, feminista i laica", una edició conjunta de la Fundació Josep Irla i l'Ajuntament de Sabadell.
- Popel: 17 d'abril, amb Oier Plaza (director) i Unai Eguía, posar investigador i autor del llibre. Y los campos se quedaron sin flores. Hradischko K-13 Campo nazi 1945
- Taula Rodona Bosch i Cardellach sobre Memòria Democràtica
- Presentació del llibre Memòria col·lectiva inclusiva i migracions a la Catalunya diversa d'ahir, d'avui i de demà, de Ricard Zapata.

El Manuel Montenegro expressa el seu malestar per la difusió d'uns vídeos de VOX inspirats, al seu parer, en els nazis, així com difusió de simbologia i missatges feixistes per part de Hooligans Vallès, grup d'aficionats al CE Sabadell. El cas es troba en el si de la Comissió de la Convivència, que s'ocupa d'aquestes qüestions.

Per part del Josep Maria Arqués s'apunta a una possible xerrada de Roger Heredia, impulsor del Banc d'ADN català per la identificació de persones enterrades a les fosses.

La Paqui Garcia recomana portar a Sabadell l'obra de teatre "Dones del 36".

La Eulàlia Tatché informa de que des de la Fundació Bosch i Cardellach estan fent suport a professorat sobre temes del franquisme. En aquest sentit, han previst la realització d'unes xerrades adreçades a alumnes i professorat, però també obertes a

altres públics. S'informa als membres de la taula sobre les dates d'aquestes xerrades, es recolzarà la seva difusió.

L'Arnau Berenguer comenta que està realitzant un recull d'entrevistes a protagonistes de la transició al seu web www.historiadesabadell.com

Es dona per finalitzada la sessió a les 19:25 h